

Chiara Badano

La jove beata Chiara Badano, que va morir el 1990, va experimentar com el dolor pot ser transfigurat per l'amor. La clau de la seva pau i alegria era la plena confiança en Déu i l'acceptació de la malaltia com a misteriosa expressió de la seva voluntat per al seu bé i el dels altres.

Exhortació apostòlica "Christus Vivit" del Papa Francesc

II centenario del nacimiento de José Mª Quadrado

Una experiencia ejemplar de vida (y II)

El decurso de la vida de Quadrado va marcado por un carácter de unidad y solvencia que acreditan a este hombre como fiel seguidor de una línea de congruencia con unos principios, que en su caso es forzoso identificar con un camino de fidelidad y adhesión a la doctrina y a la persona de Cristo, no sólo en su vida individual y familiar, sino también en el trabajo intelectual y en la asistencia a los necesitados.

José Ignacio Valentí, que trabajó a las órdenes de don José María Quadrado en la redacción de la revista *Museo Balear*, fue también testigo de primera mano en cuanto respecta a la vida y al pensamiento religioso de este famoso escritor, se manifestaba en una conferencia en recuerdo del mismo con estas sinceras manifestaciones: «Si el justo vive de la fe, según el texto sagrado, era verdaderamente Quadrado un varón justo, pues la fe informaba todo su pensar, todo su vivir, todo su obrar, así en la esfera pública como privada, así en su correspondencia como en la conversación familiar y en la tertulia literaria, y en sus múltiples escritos reflejándose siempre el fervoroso creyente». (*Quadrado. Sus grandes dotes intelectuales y morales. Riqueza doctrinal de sus obras ascéticas*, Barcelona 1919, p. 12).

Parece que cuando Quadrado se trasladó a Madrid en su juventud era consciente de su posible vocación al sacerdocio. Puede ser indicio de ello el que se matriculara como oyente a un curso de teología. Pero pronto debió comprender que se le abría un camino diverso de servicio a la fe cristiana. Por tradición oral he oído decir que con-

sultó con Balmes el camino vocacional a seguir.

Se entregó plenamente a sus labores en defensa de la fe y de la cultura cristiana, así como de apostolado seglar con una entrega muy firme, y por el momento no pensó en contraer matrimonio, ni en llevar una vida de sociedad que favoreciera el buscarse una esposa. Ya en la madurez de su vida, cuando contaba 59 años de edad contrajo matrimonio con Rosa Morell, hija del intelectual mallorquín D. Pedro J. Morell. No hubo descendencia de esta unión matrimonial. Entre sus familiares se conservó la noticia de que la esposa se vio aquejada de una dolencia síquica, lo cual representó para el marido una pesada cruz que supo sobrellevar con ejemplar serenidad y paciencia.

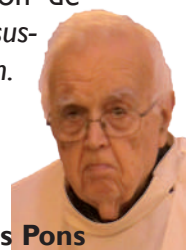
La vida de Quadrado en Palma se caracterizó por la sencillez y privacidad.

No participaba en reuniones de sociedad, salvo cuando en contadas ocasiones le era forzoso asistir a algunos actos culturales. No hacía ostentación alguna de los títulos que se le concedieron, como el de su pertenencia a la Real Academia de la Historia y al Instituto Arqueológico de Roma. Sus amigos más cercanos y que solían acompañarle en su domicilio durante las veladas de invierno eran personas de humilde categoría, como el albañil Pedro Oliver, el sereno del barrio y Gabriel Llabrés que solía acompañarle y guardaba su ropa cuando el escritor en verano practicaba la natación

Don José María Quadrado, según consta en la partida civil de defunción, falleció el 6 de julio de 1896 a las doce del mediodía en su domicilio situado en la calle de Zanglada nº 14, a consecuencia de «pulmonía estática». Su viuda doña Rosa falleció en 1905. Ella había donado a la *Sociedad Arqueologica Luliana* algunos objetos, como el tintero y una puma de ave de la que por última vez se había servido el ilustre escritor.

En Ciutadella siempre se valoró muy cordialmente el afecto y la cercanía que Quadrado manifestaba hacia su tierra natal, siendo una noticia que ha permanecido siempre viva la de que este hijo ilustre fue el autor de la frase latina que figura en el monumento levantado en 1858 en honra de los que fieles a su fe y a sus lazos familiares perecieron en la invasión de 1558: *Pro aris et focis hic sustinimus usque ad mortem.*

Guillermo Pons Pons

la paraula
de Déu

Diumenge XXIII de Durant l'Any

Cicle C

Lectura del llibre de la Saviesa 9, 13-19

Salm Responsorial 89

R: **Durant tots els segles, Senyor, heu estat sempre la nostra muralla.**

Lectura de la carta de sant Pau a Filemó 9b-10.12-17

Estimat: Jo Pau, ambaixador de Crist, i pres per causa d'ell, recorr a tu intercedint a favor del meu fill Onèsim, jo que l'he engendrat en la fe estant a la presó. Ara te'l retorn com si t'enviàs el fruit de les meves entranyes. Jo hauria volgut retenir-lo al meu costat, perquè em servís en lloc teu mentre seré a la presó per causa de l'evangeli, però no he volgut fer res sense el teu consentiment: no m'hauria agradat obligar-te a fer un favor com aquest, si tu no el feies de bon grat. Qui sap si, providencialment, Onèsim se separà un moment de tu perquè ara el recobris per sempre, i no com esclau, sinó molt més que això: com un germà estimat. Ho és moltíssim per a mi, però més encara ho ha de ser per a tu, tant humanament, com en el Senyor. Per tant, si em comptes entre els qui tenim part en uns mateixos béns, accepta'l com

em rebries a mi mateix.

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc 14, 25-33

En aquell temps Jesús anava amb molta gent; ell es girà i els digué: -"Si qualcú vol venir amb mi i no m'estima més que son pare i sa mare, que l'esposa i els fills, que els germans i les germanes, i fins i tot que la pròpia vida, no pot ser deixeble meu. Qui no es carrega la seva creu per venir amb mi, no pot ser deixeble meu. Suposem que qualcú de vosaltres vol construir una torre. ¿No us assegureu primer a calcular què costa, per veure si teniu recursos per acabar-la? Perquè, si després de posar els fonaments, no podíeu acabar l'obra, tots els qui ho veurien començarien a burlar-se'n i dirien: "Aquest home havia començat a construir, però no pot acabar." Si un rei vol anar a combatre amb un altre, ¿no s'asseurà primer a deliberar si amb deu mil homes podrà fer front al qui ve contra ell amb vint mil? I si veia que no pot, quan l'altre encara és enfora li enviarà delegats a negociar la pau. Així també ningú de vosaltres no pot ser deixeble meu si no renuncia a tot lo que té."

Lectura del libro de la Sabiduría 9, 13-18

¿Qué hombre conocerá el designio de Dios?, o ¿quién se imaginará lo que el Señor quiere? Los pensamientos de los mortales son frágiles, e inseguros nuestros razonamientos, porque el cuerpo mortal oprime el alma y esta tienda terrena abruma la mente pensativa. Si apenas vislumbramos lo que hay sobre la tierra y con fatiga descubrimos lo que está a nuestro alcance, ¿quién rastreará lo que está en el cielo?, ¿quién conocerá tus designios, si tú no le das sabiduría y le envías tu santo espíritu desde lo alto? Así se enderezaron las sendas de los terrestres, los hombres aprendieron lo que te agrada y se salvaron por la sabiduría.

Salmo responsorial 89
R: **Señor, tú has sido nuestro refugio de generación en generación.**

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a Filemón 9b-10.12-17

Lectura del santo Evangelio según san

Lucas 14, 25-33

En aquel tiempo, mucha gente acompañaba a Jesús; él se volvió y les dijo: «Si alguno viene a mí y no pospone a su padre y a su madre, a su mujer y a sus hijos, a sus hermanos y a sus hermanas, e incluso a sí mismo, no puede ser discípulo mío. Quien no carga con su cruz y viene en pos de mí, no puede ser discípulo mío. Así, ¿quién de vosotros, si quiere construir una torre, no se sienta primero a calcular los gastos, a ver si tiene para terminarla? No sea que, si echa los cimientos y no puede acabarla, se pongan a burlarse de él los que miran, diciendo: "Este hombre empezó a construir y no ha sido capaz de acabar." ¿O qué rey, si va a dar la batalla a otro rey, no se sienta primero a deliberar si con diez mil hombres podrá salir al paso del que le ataca con veinte mil? Y si no, cuando el otro está todavía lejos, envía legados para pedir condiciones de paz. Así pues, todo aquel de entre vosotros que no renuncia a todos sus bienes no puede ser discípulo mío».

evangeli i vida

Som autèntics deixebles de Jesús?

Vicent Llabrés

En el camí cap a Jerusalem, Jesús continua impartint els seus ensenyaments per a un veritable deixeble. Jesús, d'una manera clara ofereix les condicions imprescindibles per a pertànyer al grup dels seus seguidors.

El centre d'aquest text està en l'últim verset: "el qui de vosaltres no renuncia a tots els seus béns no pot ser deixeble meu". Hi veiem que Jesús es dirigeix als qui ja són deixebles seus i volen continuar essent-ho, i els diu que l'autèntic deixeble ha de compartir el desprendiment que és característic de la manera de viure del Mestre.

La radicalitat del seguiment de Jesús compromet i allibera!. "Qui no porta la

seva creu i em segueix, no pot ser deixeble meu". El veritable deixeble ha de centrar la seva vida en Ell i contemplar-ho tot des d'Ell.

"Si algú ve a mi i no m'estima més que el pare i la mare, la dona i els fills, els germans i les germanes, i fins i tot que la seva pròpia vida, no pot ser deixeble meu". Seguir Jesús és un acte de llibertat fruit d'una decisió presa amb llibertat. Però no hi ha res, cap àmbit de la vida –des de les relacions amb qualsevol persona fins als racons més profunds de la pròpia intimitat–, que s'escapi a les conseqüències que té el seguiment de Jesús.

També avui, Jesús s'atura i es gira cap a

nosaltres per dir-nos les mateixes paraules... Necessitem que el Senyor ens recordi que per ser vertader deixeble seu, el primer en la nostra vida ha de ser Ell, i des d'Ell el servei al Regne de Déu. Exigent? Potser sí, però si no tenim com a centre del nostre SER i FER a la Persona de Jesús, tot es converteix en cansaments i queixes.

Hem de examinar seriosament com és el nostre seguiment, hem de calibrar si en aquest, pesen més els nostres interessos o els del Regne. Necessitem molta pregària, molta conversió per comprendre i acceptar les paraules que el Senyor ens dirigeix en l'Evangelio d'aquest diumenge.

esculturas y relieves

Conjunto escultórico de la Asunción de María al cielo (y II)

Guillermo Pons Pons

La parroquia de Santa María de Mahón tiene por titular este misterio de la glorificación de la Virgen llevada al cielo en cuerpo y alma. En 1793 se renovó el altar mayor, cuyas mesa, sagrario y tabernáculo habían sido realizados con mármoles de diversos colores importados de Génova, y sobre cuatro columnas de madraera instaladas en basamento marmóreo resplandecía la escultura de un nutrido grupo de ángeles que sostenía a la Madre de Dios en su gloriosa asunción. El conjunto escultórico del misterio fue destruido en agosto de 1936, permaneciendo en parte lo realizado en mármol. En 1951 se confió al escultor Jaime Bagur Arnau elaborar una fiel reproducción del misterio ascensionista. Con gran fidelidad el prestigioso escultor, basándose en una pequeña fotografía y en las indicaciones del rector Antonio Tutzó consiguió realizar

una perfecta obra de arte que volvía a crear lo que tan tristemente había desaparecido. El colorido del conjunto resultó también excelente. La figura de María mantiene un tanto dobladas sus rodillas sobre las cabezas de unos ángeles. El arzobispo de Santiago a mediados del siglo XIX permaneció unos diez años exiliado por el Gobierno en Menorca, mientras estaba también desterrado el obispo de Menorca Díaz Merino que murió en Marsella. El arzobispo desterrado en Menorca que era el capuchino Fray Rafael Vélez, que fue muy apreciado del pueblo menorquín por su amabilidad y las limosnas que distribuía a los pobres, ofreció a la parroquia la publicación de unos gozos en los que figuran estos versos: «De este trono de gloria / serviréis de amparo y guía / a los fieles cristianos / que a Vos claman noche y día. / Protegednos, dulce Madre, / amparadnos noche y día».

Foto: Toni Barber

agenda

Festa i octavari Mare de Déu de Gràcia

Del 9 al 14 de setembre:

Celebracions a les 19 h de rosari i missa al Santuari de Nostra Senyora de Gràcia en les quals assistirà cada dia una de les parròquies de Maó.

Diumenge 15 de setembre:

Rosari i missa a partir de les 8 h al Santuari.

Exercicis espirituals per a laics

A les cases de Mallauí (Es Talaier, Ciutadella), del 4 d'octubre (18 h) al 6 d'octubre (13.30 h). Cost de 100 euros per persona en habitacions dobles. Places limitades. Per inscriure's cal trucar al 971380343 (Cúria Diocesana, de 8 a 15 h).

Dret a morir amb dignitat

Tertúlia a càrrec de Glòria Cantarell, expert en cures paliatives i voluntària de DMD-Catalunya.

Diumenge 15 de setembre a les 18.30 h al Castell de Sant Antoni de Fornells (en cas de pluja, al Teatre de Fornells, carrer Escoles, 29).

20 anys de Radio María, l'emissora que canvia vides

La parròquia de Sant Francesc de Ciutadella va acollir aquest agost l'exposició per celebrar els 20 anys de Radio María a Espanya. Les voluntàries de Menorca van ser les encarregades de muntar i atendre als visitants de l'exposició que es va poder veure fins al 22 d'agost i que repassava l'evolució de la ràdio des dels seus inicis al nostre país, l'any 1999. Els rètols i fulletons explicatius recullen tot de testimonis de persones que fan possible l'emissora. Una emissora que, com diuen "canvia vides", perquè el seu objectiu principal és "ajudar a les persones a cercar i trobar el sentit de la vida a la llum de l'Evangeli de Jesucrist".

L'oració, l'espiritualitat, la cultura, la pastoral, la família, l'educació, la solidaritat, la fraternitat i la fe són els valors sobre els quals es basa aquest projecte, que se sosté gràcies a la feina desinteressada de persones voluntàries i a les donacions de l'audiència.

Foto: Gemma Andreu

Gaudir de la natura a Mongofre Nou

Un centenar de persones va participar en la caminada d'estiu d'enguany a Mongofre Nou que organitza la parròquia de Sant Bartomeu de Ferreries. Després de recórrer a peu els darrers 5 km en aquest preciós paratge del parc natural de s'Albufera des Grau van celebrar l'Eucaristia al pati de la capella i van compartir un saborós berenar de coca amb xocolati.

Foto: Parròquia de Ferreries

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA - Salmes de la 3ª Setmana:

Dg.8, XXIII de Durant l'Any: Sa 9, 13-18 / Sal 89 / Flm 9b-10. 12-17 / Lc 14, 25-33.
A Maó: Naixement de la Verge Maria (S): Mi 5, 1-4a o bé: Rm 8, 28-30 / Sal 150 / Mt 1, 1-16. 18-23.
DI. 9, Sant Pere Claver, prevere (MO):

Col 1, 24-2, 3 / Sal 61 / Lc 6, 6-11.
Dt. 10, Fèria: Col 2, 6-15 / Sal 144 / Lc 6, 12-19.
Dc. 11, Fèria: Col 3, 1-11 / Sal 144 / Lc 6, 20-26.

Dj. 12, Fèria: Col 3, 12-17 / Sal 150 / Lc 6, 27-38.
Dv.13, Sant Joan Crisòstom, bisbe i doctor de l'Església (MO): 1Tm 1, 1-2. 12-14 / Sal 15 / Lc 6, 39-42.

Ds.14, Exaltació de la Santa Creu (F): Nm 21, 4b-9 o bé: Fl 2, 6-11 / Sal 77 / Jo 3, 13-17.

Dg. 15, XXIV de Durant l'Any: Ex 32, 7-11. 13-14 / Sal 50 / 1Tm 1, 12-17 / Lc 15, 1-32.

EL BISBE GUILLEM GONYALONS II

MORT DEL BISBE GONYALONS I EL DESENLLAÇ DE LA GUERRA

Miquel Àngel Casasnovas

El fracàs de l'aixecament austriacista i la sort del seu germà devien afectar molt Guillem Gonyalons, el qual patia problemes de salut. Un any més tard, el seu estat devia empitjorar encara més. L'1 d'agost de 1708 Carles III es casava a Barcelona amb la princesa Isabel Cristina de Brunswick-Wolfenbüttel. Que el bisbe Gonyalons no hagués participat en la recepció de la núvia ni en la cerimònia nupcial —els reis foren casats per l'arquebisbe de Tarragona— podria indicar que, en efecte, el seu estat ja era prou greu. De fet, fra Guillem Gonyalons moriria el 12 d'aquell mes d'agost al seu convent de Sant Agustí a l'edat de 66 anys. La seva pobresa proverbial i les obres de caritat que practicava van fer que gairebé no es trobés diner per pagar el seu funeral. El seu nebot, però, no heretà res simplement perquè el difunt bisbe no havia deixat cap patrimoni ni havia fet testament. Guillem Gonyalons fou enterrat a l'església del seu convent i es fa ver posar un retrat sobre la seva tomba. La implicació del bisbe de Solsona en el partit austriacista fou recordada pel cronista Narcís Feliu de la Penya als seus Anales de Cataluña, en ressenyar la mort del prelat: «Este día pasó a mejor vida Don Fr. Guillermo de Goñolons [sic], del Orden de San Agustín, natural de Menorca, Obispo de Solsona, que fue el único obispo que llegó a dar la obediencia al Rey apenas hubo desembarcado y el que con más continuación le sirvió. No dudo queda premiado de Dios Nuestro Señor por lo bien que defendió la justicia de la Casa de Austria».

Justament per aquells mateixos dies s'estava aparellant a Barcelona l'expedició que, sota el comandament del general James Stanhope, havia de procedir a la conquesta de Menorca

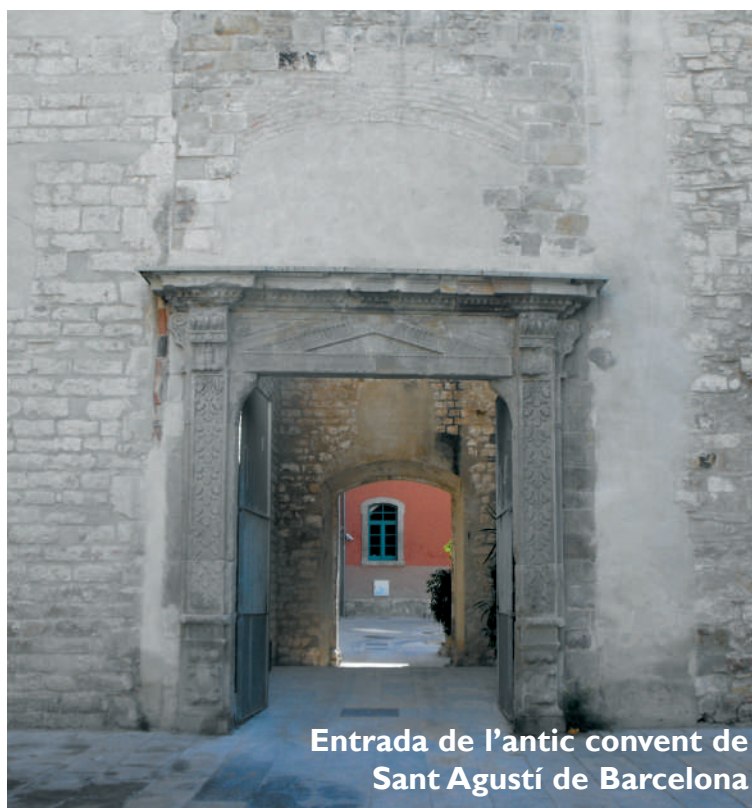
en nom de Carles d'Àustria. El 12 de setembre, els vaixells de la flota britànica que portava la força expedicionària ja eren a la vista de Menorca. El desembarcament va tenir lloc entre els dies 14 i 15 entre cala Alcafar i Punta Prima. Els menorquins ajudaren amb entusiasme les tropes desembarcades, una heterogènia formació de soldats i infants de marina britànics, espanyols, napolitans i portuguesos de l'exèrcit austriacista de Catalunya. En pocs dies tota l'illa aclamava de nou Carles d'Àustria com el seu legítim sobirà, mentre la guarnició borbònica es tancava rere els murs de Sant Felip. La fortalesa capitularia el 29 de setembre.

La guerra encara s'allargaria uns quants anys, però el seu desenllaç ben segur que no hauria agradat gens a Guillem Gonyalons. L'any 1711 Carles d'Àustria sortia cap a Viena per cenyir la corona imperial en haver mort el seu germà Josep sense fills. Dos anys més tard, Menorca passava a la sobirania britànica en compliment del tractat d'Utrecht, mentre els aliats abandonaven els austriacistes catalans a la seva

sort. I l'any 1714 Barcelona queia en mans de Felip V, després d'un llarg i cruent setge durant el qual el convent de Sant Agustí havia quedat molt mal·lès per l'artilleria enemiga, ja que es trobava a la part de la ciutat, el barri de la Ribera, que més va patir els estralls de les bombes i l'assalt final de les tropes de Felip V, entre els baluards de Santa Clara i de Sant Pere.

La derrota austriacista també tingué conseqüències a la diòcesi de Solsona. A la mort de Guillem Gonyalons, Carles d'Àustria nomenà bisbe un altre dels seus estrets col·laboradors, fra Francesc Dorda, abat de Poblet, mentre Felip V, pel seu compte, nomenava Miquel de Marimon i de Corbera. Aquest no pogué prendre possessió perquè morí el 1709. Dorda serví Carles III durant tot el seu període de govern a la Península i fou el seu ministre de finances. Després de la guerra, Felip V el considerà intrús i l'expulsà del bisbat, encara que el papa Climent XI es negà a cobrir la vacant fins a la seva mort, el 1716.

L'any 1715 es decidí l'enderroc dels malmesos monestirs de Sant Agustí i de Santa Clara, quan el rei ordenà la construcció de la Ciutadella. Els frares intentaren evitar la desaparició total del convent, però Felip V es mostrà inflexible i l'any 1718 decretà la demolició parcial de l'església i d'una part del convent. Així i tot, els frares continuaren habitant-hi fins el seu trasllat definitiu al nou convent construït al Raval. Amb la demolició, però, desaparegué la tomba de Guillem Gonyalons. Però si aneu al Centre Cívic Sant Agustí encara us podreu passejar per la part que es conserva d'aquell gran edifici que habità i regí aquell frare agustí arribat de Menorca un llunyà dia de l'any 1657.

Entrada de l'antic convent de Sant Agustí de Barcelona

La informació al dia de la Diòcesi a: www.bisbatdemenorca.org

